

ବର୍ଷ ଶେଷ ସମୀକ୍ଷା -2017 : ଗ୍ରାମୀଣ ବିକାଶ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଆବାସ ଯୋଜନା-ଗ୍ରାମୀଣ (ପିଏମଏସିଆଇ-ଜି)

Posted On: 22 DEC 2017 7:38PM by PIB Bhubaneswar

ପୂର୍ବପ୍ରଚଳିତ ଆଇଏସିଆ ଯୋଜନାକୁ ପ୍ରଭାବୀ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଆବାସ ଯୋଜନା-ଗ୍ରାମୀଣ (ପିଏମଏସିଆଇ-ଜି) ଭାବେ ପୁନଃଗଠନ କରାଯାଇ 1 ଅପ୍ରେଲ 2016ରୁ ଲାଗୁ କରାଗଲା । '2022 ସୁଦ୍ଧା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଘର' ଯୋଗାଇ ଦେବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ସରକାରଙ୍କର ପ୍ରତିବଦ୍ଧତାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଉନ୍ନତ ଯୋଜନା, ଛପଟି, ତୁରନ୍ତ ହସ୍ତାନ୍ତର ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ମେକାନିଜିମ୍ ସହିତ ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି ।

2017-18ର ପଦକ୍ଷେପ /ଉପଲବ୍ଧି

- ପିଏମଏସିଆଇ-ଜି ଅଧୀନରେ 2018-19 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଗ୍ରାମୀଣ ଭାରତରେ 1 କୋଟି ଘର ନିର୍ମାଣର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘର ପିଛା ଆର୍ଥିକ ଅନୁଦାନ ବୃଦ୍ଧି କରି ସମତଳ ଅଞ୍ଚଳରେ 1.20 ଲକ୍ଷ ଏବଂ କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳରେ/ପାହାଡ଼ିଆ ରାଜ୍ୟ ଆଇଏପି ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କରେ 1ଲକ୍ଷ 30 ହଜାର ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଏହା ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘର ପିଛା ଶୌଚାଳୟ ନିର୍ମାଣ କରିବା ପାଇଁ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ 12 ହଜାର ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଏମିତିଏନଆରଇଜିଏସ୍ ଅଧୀନରେ 90 ରୁ 95 ଅଣକୃଷି ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ଗୃହ ନିର୍ମାଣରେ ନିଯୋଜିତ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରଖାଯାଇଛି ।

- ପିଏମଏସିଆଇ-ଜି ଅଧୀନରେ 2016-18ରେ ରାଜ୍ୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକୁ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ 75.88 ଲକ୍ଷ ଘର ପାଇଁ 71.01ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରୁ 63.72ଲକ୍ଷ ଘର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁ ରହିଛି । 58.58 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀ ଘର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ଅନୁଦାନ ରାଶି ପାଇ ସାରିଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 53.20 ଲକ୍ଷ ଏବଂ 34.44 ଲକ୍ଷ ହିତାଧିକାରୀ ଘର ନିର୍ମାଣ କରିବା ପାଇଁ (14.12.2017ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ଯଥାକ୍ରମେ ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ କିସ୍ତି ଅନୁଦାନ ରାଶି ଗ୍ରହଣ କରି ସାରିଛନ୍ତି ଏବଂ ବର୍ତ୍ତୁମାନ ସୁଦ୍ଧା 11.57 ଲକ୍ଷ ପିଏମଏସିଆଇ-ଜି ଘର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇଛି ।

- ମହାକାଶ ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନର ଅଭିନବ ଉପଯୋଗ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଛି କି ପ୍ରକୃତ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଠିକ୍ ମାର୍ଗରେ ସମ୍ବଳର ବିନିଯୋଗ ଏବଂ ଘରର ବର୍ତ୍ତୁମାନର ସ୍ଥିତି ସମ୍ପର୍କରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଛି ।

- ପିଏମଏସିଆଇ-ଜି ଅଧୀନରେ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ ସମୟରେ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଘର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଠିଆ କରାଇ ଘର ନିର୍ମାଣର ସ୍ଥିତି ସମ୍ପର୍କରେ ଫଟୋ ଉତ୍ତୋଳନ କରି ମୋବାଇଲ ଆପ୍ ଆସୋସ୍ ଆପ୍ ରେ ଅପ୍ଲୋଡ୍ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରାଯାଇଛି ।

- 2017-18 ରେ 20000 ମିସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଚାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନର ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି ।

ମହାସାମାନ୍ୟ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିଶ୍ଚିତ ନୂଯକ୍ତି ଆଇନ (ଏମିଏନଆରଇଜିଏ)

- ଗୋଟିଏ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଦେଶର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ପରିବାରକୁ ଅତି କମ୍ ରେ 100ଦିନର ନିଶ୍ଚିତ ରୋଜଗାରର ସୁଯୋଗ ଯୋଗାଇ ଦେଇ ସେମାନଙ୍କର ଜୀବନ ଜୀବିକାରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ଏମିଏନଆରଇଜିଏର ଲକ୍ଷ୍ୟ । 2017-18 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଏମିଏନଆରଇଜିଏ ଅଧୀନରେ 48ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନୁଦାନ ଦିଆଯାଇଛି ଯାହାକି ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସର୍ବାଧିକ ।

- 2017-18 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ବର୍ତ୍ତୁମାନ ସୁଦ୍ଧା 4.35 କୋଟି ପରିବାରକୁ ନୂଯକ୍ତି ପାଇଁ 156 ଲକ୍ଷ ଶ୍ରମ ଦିବସ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ 160 କୋଟି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଦିବସରେ ନୂଯକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଛି । ମୋଟ ନୂଯକ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ମହିଳାମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ 33% ବଦଳରେ 54% ନୂଯକ୍ତି ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଛି ।

- 2017-18 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ (ବର୍ତ୍ତୁମାନ ସୁଦ୍ଧା) କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ମୋଟ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳର 60% ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ବଳ ପରିଚାଳନା (ଏନ୍ଆରଏମ୍) କରାଯାଇଛି । 2017-18 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ବର୍ତ୍ତୁମାନ ସୁଦ୍ଧା କୃଷି ଏବଂ ଆନୁସଙ୍ଗିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରାୟ 71% ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ଅର୍ଥ ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇଛି, ଯାହାକି 2013-14 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ପାଖାପାଖି ମାତ୍ର 48% ଥିଲା ।

- 2017-18 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ କୃଷି ଏବଂ ଆନୁସଙ୍ଗିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରାୟ 71% ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ଅର୍ଥ ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଛି । ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ ମିଶନ ଅଧୀନରେ, 2264 ଜଳ ଲିଫ୍ଟ ବ୍ଲକ୍ ପ୍ରତି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇ ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ବଳ ପରିଚାଳନା ସମେତ ଜଳ ଅମଳ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଛି ।

- 2017-18 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ, 3.6 ଲକ୍ଷ କୃଷି ପୋଖରୀ ଏବଂ 1.55 ଲକ୍ଷ ଜିଆ / ଏନ୍ଏଡିଇପି କମ୍ପୋଷ୍ଟ ଯୁନିଟ ନିର୍ମାଣ ଶେଷ କରାଯାଇଛି ।

- ନିଏପ୍ଏସ୍ଏସ୍ ଜରିଆରେ ଏମିଏନଆରଇଜିଏ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଦେୟ ବ୍ୟାଙ୍କ / ଡାକ୍ତରରେ ଥିବା ଖାତା ମାଧ୍ୟମରେ ସେମାନଙ୍କର 96% ମଜୁରୀ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକାଲି ଦିଆ ଯାଇଛି ।

- ଜିଓ-ଏମିଏନଆରଇଜିଏ ଅଧୀନରେ, ମହାକାଶ ବୈଷୟିକ କୌଶଳ ପ୍ରୟୋଗ କରି, 2 କୋଟିରୁ ଅଧିକ ସମ୍ବଳ ଜିଓଟ୍ୟାଗ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଯାହାକି ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଉପଲବ୍ଧ ହେଉଛି ।

- ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ଜାତିଭିତ୍ତିକ ଜନଗଣନା-2011(ଏସଇସିସି), ଅନୁସାରେ ପାଖାପାଖି 5.40 କୋଟି ଭୂମିହୀନ ପରିବାର ଜୀବନ ଜୀବିକା ପାଇଁ ଦୈନିକ ମଜୁରୀ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିବା ଶ୍ରେଣୀରେ ଆସୁଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ପରିବାରମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଜବ୍ କାର୍ଡ ନାହିଁ ଏବଂ ସେମାନେ ଏମିଏନଆରଇଜିଏ ଅଧୀନରେ କର୍ମସଂସ୍ଥାନ ପାଇବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛୁକ, ସରକାର ସେହି ପରିବାରମାନଙ୍କୁ ନୂଯକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ପ୍ରୟାସ କରୁଛନ୍ତି ।

ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଗ୍ରାମ ସଡ଼କ ଯୋଜନା (ପିଏମଜିଏସିଆଇ)

ସବୁଦିନିଆ ରାସ୍ତା ମାଧ୍ୟମରେ ଯୋଗାଯୋଗ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯୋଗାଇ ଦେବା ପିଏମଜିଏସିଆଇର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ବର୍ତ୍ତୁମାନର ଗ୍ରାମୀଣ ସଡ଼କଗୁଡ଼ିକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣକାଳୀନ ଭାବେ ବଜାର ସହିତ ସଂଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ଉନ୍ନୟନ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରାଯାଇ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଇଛି । ସଡ଼କ ନେଟୱାର୍କକୁ ଅଧିକ ଜୀବନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତୁମାନ ଟିକ୍ସଟ କରାଯାଇଥିବା ଗ୍ରାମୀଣ ସଡ଼କକୁ ଉନ୍ନତକରଣ କରିବା ପିଏମଜିଏସିଆଇ-IIର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଗ୍ରାମୀଣ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ବିକାଶ ଏବଂ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ଗ୍ରାମୀଣ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ ଏବଂ ଅଭିବୃଦ୍ଧି କେନ୍ଦ୍ରର ବିକାଶ କରିବା ବେଶ୍ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଅଭିବୃଦ୍ଧି କେନ୍ଦ୍ର / ଗ୍ରାମୀଣ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ବଜାର ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦେବା, ଆନୁସଙ୍ଗିକ ଓ ଜୀବନ ଜୀବିକା ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

- ପିଏମଜିଏସିଆଇ, ଗ୍ରାମୀଣ ରାସ୍ତା ସଂଯୋଗୀକରଣ ଯୋଜନା, ଦେଶର ତୁର ତୁରାନ୍ତରେ ଏବଂ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବରେ ଥିବା ଅଞ୍ଚଳକୁ ସଂଯୋଗ କରିବାରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୋଗଦାନ ଦେଇଛି ।

- ପିଏମଜିଏସିଆଇ ଅଧୀନରେ ଆବଶ୍ୟକ 1,78,184 ଯୋଗ୍ୟ ଜନବସତି ଥିବା ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରୁ 1,45,158 ଜନବସତି ଥିବା ଅଞ୍ଚଳ ସଂଯୋଗୀକରଣ ହୋଇ ସାରିଛି, ଯାହା ହେଉଛି ସମୁଦାୟ ଜନବସତି ଅଞ୍ଚଳକୁ ସଂଯୋଗର 82% ।

- 2017-18 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ପିଏମଜିଏସିଆଇ ଅଧୀନରେ (2017 ଅକ୍ଟୋବର ସୁଦ୍ଧା) 1,63,059.16କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଅଟକଳରେ 5,08,047.22 କିଲୋମିଟର ଦୀର୍ଘ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇଛି ।

- 2017-18 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର (2017 ଅପ୍ରେଲ ରୁ ଅକ୍ଟୋବର)ରେ 4817 ଜନବସତିକୁ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ 17330 କିଲୋମିଟର ଦୀର୍ଘ ସଡ଼କ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଛି ।

- 2019 ମାର୍ଚ୍ଚ ସୁଦ୍ଧା ଅବଶିଷ୍ଟ ଜନବସତିକୁ 100% ଯୋଗାଯୋଗ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ପିଏମଜିଏସିଆଇ ଅଧୀନରେ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଛି ।

- ପିଏମଜିଏସିଆଇ ଅଧୀନରେ 2017-18 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର (ଅକ୍ଟୋବର 2017 ସୁଦ୍ଧା) 1,47,984.88 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଛି ।

●ପିଏମଜିଏସୱିଜ୍-III ଅଧୀନରେ 1.07ଲକ୍ଷ କିଲୋମିଟର ସଡ଼କ ଆଧୁନିକୀକରଣ ପାଇଁ ଯୋଜନା କରାଯାଇଛି । ବାର୍ଷିକ 19000 କୋଟି ଟଙ୍କାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତାରେ 2022 ସୁଦ୍ଧା ଏହି ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯିବ ।

●ପୁନଶ୍ଚ ବାମପନ୍ଥୀ ଉଗ୍ରବାଦ ପ୍ରଭାବିତ କୁଳଗୁଡ଼ିକରେ ଥିବା ଜନବସତିକୁ ରାଷ୍ଟ୍ରା ସଂଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ 9 ଟି ରାଜ୍ୟର 5382 କିଲୋମିଟର ରାଷ୍ଟ୍ରା ନିର୍ମାଣ କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି । 2016-17ରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ କରିବା ପାଇଁ ଆଶା କରାଯାଉଛି ।

●ପିଏମଜିଏସୱିଜ୍ରେ ଗ୍ରାମୀଣ ଇଲାକାରେ ‘ସବୁଜ ଟେକ୍ନୋଲଜି’ ଏବଂ ଅଣପରମ୍ପରାଗତ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ ଯେପରିକି ବର୍ଜ୍ୟ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍, ବରଫ କାରଖାନାରୁ ବାହାରୁଥିବା ମିଶ୍ରଣ, ଜିଓ-ବସ୍ତ୍ରଶିଳ୍ପ, ପ୍ଲାସ୍-ଆସ୍, ଲୁହା ଏବଂ ତମ୍ବା ପ୍ଲାଗ ଇତ୍ୟାଦି ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଖୁବ୍ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରୁଛି । ଚଳିତ ବର୍ଷ ସୁଦ୍ଧା (27 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017 ସୁଦ୍ଧା) ‘ସବୁଜ ଟେକ୍ନୋଲଜି’ର ବ୍ୟବହାର କରି ପିଏମଜିଏସୱିଜ୍ରେ 2,484 କିଲୋମିଟର ରାଷ୍ଟ୍ରା ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଛି ।

●ସମସ୍ତ ପିଏମଜିଏସୱିଜ୍ ରାଷ୍ଟ୍ରାର 15% ‘ସବୁଜ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି’ର ବ୍ୟବହାର କରି ବର୍ଜ୍ୟ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍, ଜିଓ-ବସ୍ତ୍ରଶିଳ୍ପ, ପ୍ଲାସ୍-ଆସ୍, ଲୁହା ଏବଂ ତମ୍ବା ପ୍ଲାଗ ବରଫ କାରଖାନାରୁ ବାହାରୁଥିବା ମିଶ୍ରଣ ଇତ୍ୟାଦିର ଉପଯୋଗ କରି ତିଆରି କରାଯାଉଛି ।

●ପ୍ରଶାସନରେ ପାରଦର୍ଶିତା ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱ ଆଣିବା, ନାଗରିକମାନଙ୍କର ଅଭିଯୋଗ ଗ୍ରହଣ ଓ ତୁରନ୍ତ ସମାଧାନ ପାଇଁ ପିଏମଜିଏସୱିଜ୍ ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା, ମୋବାଇଲ ଟେକ୍ନୋଲଜି ଏବଂ ମହାକାଶ ଟେକ୍ନୋଲଜିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରୁଛି । ପିଏମଜିଏସୱିଜ୍ ସଡ଼କର ନିର୍ମାଣର ଗୁଣବତ୍ତା ଏବଂ ଗତି ବିଷୟରେ ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ କରିବା ଓ ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ସକ୍ଷମ କରିବା ପାଇଁ ମୋବାଇଲ ଆପ୍ଲିକେସନ ‘ମେରୀ ସଡ଼କ’ର ଶୁଭାରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି ।

●ସଡ଼କ ନେଟୱାର୍କକୁ ଜୀବନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଉପଲକ୍ଷ ମାନଦଣ୍ଡ ଆଧାରରେ ବର୍ତ୍ତୁମାନର ଗ୍ରାମୀଣ ସଡ଼କକୁ ସାମିଲ କରିବା ପାଇଁ ପିଏମଜିଏସୱିଜ୍-ଓଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 12ଟି ରାଜ୍ୟକୁ ପିଏମଜିଏସୱିଜ୍-II ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ କରାଯାଇଛି, 3,738 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଯାହା 25,791.56 କିଲୋମିଟର ରାଷ୍ଟ୍ରା ଉନ୍ନତୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ(ଅକ୍ଟୋବର 2017 ସୁଦ୍ଧା) କାମ ଶେଷ ହୋଇସାରିଛି । ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ 1459 ଟି କାର୍ଯ୍ୟର 11,798.85 କିଲୋମିଟର ଦୀର୍ଘ ରାଷ୍ଟ୍ରା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରିଛନ୍ତି ।

ଜାତୀୟ ସାମାଜିକ ସହାୟତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଏନ୍ଏସ୍ଏପି)

ଏନ୍ଏସ୍ଏପି ପାଂଚୋଟି ଉପ-ଯୋଜନା, ଇନ୍ଡିରା ଗାନ୍ଧି ଜାତୀୟ ବୃଦ୍ଧାବସ୍ଥା ପେନସନ ଯୋଜନା (ଆଇଜିଏନ୍ଏସ୍ଏପିଏସ୍), ଇନ୍ଡିରା ଗାନ୍ଧି ଜାତୀୟ ବିଧବା ପେନସନ ଯୋଜନା (ଆଇଜିଏନ୍ଏସ୍ଏପିଏସ୍), ଇନ୍ଡିରା ଗାନ୍ଧି ଜାତୀୟ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ପେନସନ ଯୋଜନା (ଆଇଜିଏନ୍ଏସ୍ଏପିଏସ୍), ଜାତୀୟ ପରିବାର ସହାୟତା ଯୋଜନା (ଏନ୍ଏସ୍ଏସ୍ଏସ୍) ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯୋଜନାକୁ ନେଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି । ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସାମାଜିକ କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଉଭୟ ସହରାଂଚଳ ଏବଂ ଗ୍ରାମୀଣ ଅଂଚଳରେ ଏନ୍ଏସ୍ଏପି ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉଛି ।

● ଜାତୀୟ ସାମାଜିକ ସହାୟତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସାମିଲ ହୋଇଥିବା ମୋଟ 3.20 କୋଟି ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 2.40 କୋଟି ବୃଦ୍ଧାବସ୍ଥା ପେନସନଭୋଗୀ, 70.43 ଲକ୍ଷ ବିଧବା ପେନସନଭୋଗୀ ଏବଂ 10.32 ଲକ୍ଷ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ପେନସନଭୋଗୀ ରହିଛନ୍ତି ।

●ଏନ୍ଏସ୍ଏପି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସୁବିଧା ହସ୍ତାନ୍ତର (ଡିବିଟି) ଯୋଜନାରେ ସାମିଲ ହୋଇଛି ଏବଂ ଚଳିତ ବର୍ଷ ଗୁଜରାଟ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଂଚଳ ଲକ୍ଷାଦ୍ୱୀପର ଡିବିଟି ମାଧ୍ୟମରେ 100% ଅର୍ଥ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଛି । ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ, ହରିୟାଣା, ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ଏବଂ ଛତିଶଗଡ଼ରେ ଆଂଶିକ ଭାବେ ଡିବିଟି ଲାଗୁ କରାଯାଇଛି ।

●ଅନ୍ୟତମ ଲାଭାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଖକୁ ଧନ ଯିବାରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଇବା ପାଇଁ 100% ରେକର୍ଡ୍ ସବୁକୁ ଡିଜିଟାଲାଇଜ୍ଡ୍ କରାଯାଇଛି ।

●ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ସହିତ 74.08% ଆଧାର ନମ୍ବର ସଂଯୋଗୀକରଣ କରାଯାଇଛି ।

●ଜାତୀୟ ସାମାଜିକ ସହାୟତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଏନ୍ଏସ୍ଏପି)ରେ ସୁଧାର ଆଣି ଏହାକୁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ସାମାଜିକ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଜନା ନାମରେ ନାମିତ କରି (ପିଏମ୍ଏସ୍ଏସ୍ଏସ୍ଏସ୍) ଏହା ଅଧୀନରେ 5.07 କୋଟି ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ସାମିଲ କରିବାର ଯୋଜନା ରହିଛି ।

ଦୀନଦୟାଲ ଅନ୍ଧୋଦୟ ଯୋଜନା-ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ଜୀବିକା ମିଶନ

ଦୀନଦୟାଲ ଅନ୍ଧୋଦୟ ଯୋଜନା-ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ଜୀବିକା ମିଶନ (ଡିଏଞ୍ଜିଲ୍-ଏନଆରଏଲଏମ) 8-9 କୋଟି ଗ୍ରାମୀଣ ଗରିବ ପରିବାରଙ୍କ ପାଖରେ ପହଂଚିବା ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିବାର ଜଣେ ମହିଳା ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ରୋଜଗାର ଭିତ୍ତିକ ଗ୍ରାମୀଣ ସ୍ତରରେ ସଂଗଠିତ ଭାବେ ମହିଳା ଏସଏଚଜି ଏବଂ ମହାସଙ୍ଘରେ ସାମିଲ କରିବାର ପ୍ରୟାସ ଜାରି ରଖିଛି ।

ଅଗ୍ରଗତି:

● 2017-18 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ (2017 ଅକ୍ଟୋବର ସୁଦ୍ଧା), ଡିଏଞ୍ଜିଲ୍-ଏନଆରଏଲଏମର ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ଅତିରିକ୍ତ 683 ଅତିରିକ୍ତ କୁଳକୁ ‘ସଫଳ’ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସାମିଲ କରାଯାଇଛି ଯାହାଫଳରେ ମୋଟ କୁଳକୁ 4330କୁ ଏହା ଅଧୀନକୁ ଅଣାଯାଇ ପାରିଛି ।

● 2017-18 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ପାଖାପାଖି 56ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ପରିବାରଙ୍କୁ 4.84ଲକ୍ଷ ଏସଏଚଜି ଅଧୀନକୁ ଅଣାଯାଇଛି ।

● ଏସଏଚଜି ପାଇଁ ପୁଞ୍ଜିଯୋଗାଣ ସୀମା 729.74 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବଢ଼ାଇ ଦିଆ ଯାଇଛି ।

● 2017-18 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ 2.84ଲକ୍ଷ ଏସଏଚଜି ପାଇଁ ମୋଟ 35410.42 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ରିଭୋଲଭିଙ୍ଗ୍ ପାଣ୍ଡି (ଆରଏଫ୍) ଆକାରରେ ଏବଂ 1.01 ଲକ୍ଷ ଏସଏଚଜିକୁ ସେମାନଙ୍କର ମହାସଙ୍ଘ ପାଇଁ 53599.77 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା କମ୍ପ୍ୟୁନିଟି ଇନଭେଷ୍ଟମେଣ୍ଟ ଫଣ୍ଡ୍ (ସିଆଇଏଫ୍) ଆକାରରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

● ଡିଏଞ୍ଜିଲ୍-ଏନଆରଏଲଏମର ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ଏସଏଚଜି-ବ୍ୟାଙ୍କ ସଂଯୋଗୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବର୍ଷ ପରେ ବର୍ଷ ଖୁବ୍ ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ପ୍ରଗତି କରୁଛି । ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ, ଅକ୍ଟୋବର 2017 ସୁଦ୍ଧା 14.2 ଲକ୍ଷ ଏସଏଚଜି ପାଖାପାଖି 18000କୋଟି ଟଙ୍କା ରଖି ଆକାରରେ ପାଇଛନ୍ତି ।

● 17ଟି ରାଜ୍ୟର 33 ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ମହିଳା କୃଷକଙ୍କୁ ମହିଳା କିଷାନ ସଶକ୍ତିକରଣ ପରିଯୋଜନା (ଏମକେଏସପି) ଅଧୀନରେ ସାମିଲ କରାଯିବା ସହ କୃଷି ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଯୋଗଦାନ ଓ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କ୍ଷେତ୍ରରେ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ମହିଳାଙ୍କ ସଶକ୍ତିକରଣ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରାଯାଉଛି ।

● ଡିଏଞ୍ଜିଲ୍-ଏନଆରଏଲଏମର ଏକ ଉପଯୋଜନା ଭାବେ ‘ଆଜୀବିକା ଗ୍ରାମୀଣ ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍ ଯୋଜନା (ଏଜିଇଏଲ)’ ଭଳି ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ଡିଏଞ୍ଜିଲ୍-ଏନଆରଏଲଏମ ଅଧୀନରେ ଥିବା ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ଏସଏଚଜି)ର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବିକଳ ଜୀବିକା ଅର୍ଜନର ସମ୍ଭବ ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ସାର୍ବଜନିକ ପରିବହନ ସେବାକୁ ସଂଚାଳିତ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଗ୍ରାମାଂଚଳର ପଛଆ ଇଲାକାରେ ସୁଲଭ ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠି ପରିଚାଳିତ ନିରାପଦ ଗ୍ରାମୀଣ ପରିବହନ ସେବା (ଇ-ରିକ୍ସା, ମୋଟର ଚାଳିତ 3 ଏବଂ 4 ଚକିଆ ପରିବହନ ଯାନ) ମାଧ୍ୟମରେ ଅଗମ୍ୟ ଗ୍ରାମୀଣ ଅଂଚଳରେ ପ୍ରମୁଖ ସେବା ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଡିଏଞ୍ଜିଲ୍-ଏନଆରଏଲଏମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଅନୁସାରେ ସାମଗ୍ରୀକ ଆର୍ଥିକ ବିକାଶ ପାଇଁ (ବଜାର, ଶିକ୍ଷା ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ) ଆଦି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଯୋଗାଯୋଗ ଓ ସୁବିଧା ପାଇଁ ସହାୟତା ଉପଲକ୍ଷ କରାଯାଉଛି । ଏହି ଉପଯୋଜନା 2017-18ରୁ 2019-20 ଡିନି ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଶର 250 ଟି କୁଳରେ ପାଇଲଟ ପ୍ରକଳ୍ପ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବ । ବର୍ତ୍ତୁମାନ ସୁଦ୍ଧା 17ଟି ରାଜ୍ୟର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ 153ଟି ଯାନ ଗ୍ରାମାଂଚଳରେ ସଂଚାଳିତ ହେଉଛି ।

● ଗ୍ରାମୀଣ ଉଦ୍ୟୋଗୀଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ: ଷ୍ଟାର୍ଟ-ଅପ ଗ୍ରାମୀଣ ଉଦ୍ୟମିତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଏସଡିଇପି) ଡିଏଞ୍ଜିଲ୍-ଏନଆରଏଲଏମ ର ଏକ ଉପଯୋଜନା ଭାବେ ଗ୍ରାମୀଣ ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଂଚଳରେ ଉଦ୍ୟୋଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ସହାୟତା ଦେବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ବର୍ତ୍ତୁମାନ ସୁଦ୍ଧା 17ଟି ରାଜ୍ୟର 7800 ଉଦ୍ୟୋଗୀଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଯାଇଛି । 2018-19 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ସୁଦ୍ଧା ଏସଡିଇପି ଅତିରିକ୍ତ 25000 ଉଦ୍ୟୋଗୀଙ୍କୁ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ ।

ଦୀନଦୟାଲ ଉପାଧ୍ୟାୟ ଗ୍ରାମୀଣ କୌଶଲ୍ୟ ଯୋଜନା (ଡିଡିୟୁ-ଜିକେଏଲ)

ଡିଡିୟୁ-ଜିକେଏଲ ଏକ ନିୟନ୍ତ୍ରିତଭିତ୍ତିକ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ତାଲିମ ସଂଯୋଗୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯାହା ଗ୍ରାମୀଣ ଗରିବ ଯୁବକଙ୍କୁ ସଶକ୍ତ କରିବା ସହିତ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଦକ୍ଷତା ଯୋଗ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସ୍ଥାନୀୟ ଶ୍ରମ ବଜାରର ନିୟମିତ ଭାଗାଦାରାର ଉପଲକ୍ଷତା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ଏହା ସମ୍ପ୍ରତି 28 ଟି ରାଜ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉଛି ।

ଅଗ୍ରଗତି:

● ଡିଡିୟୁ-ଜିକେଏଲର 674ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ 566ଟି ତାଲିମ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ 310ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ସଂସ୍ଥାର ଭାଗାଦାରୀ ରହିଛି । 39ଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଆୟୋଜନ କରିବା ଏବଂ (31.10.17ସୁଦ୍ଧା) 329ରୁ ଅଧିକ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଭୂମିକାର ଭାଗାଦାରୀ ରହିଛି ।

● ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ 2ଲକ୍ଷ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲାବେଳେ 83,745 ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ (31.10.17ସୁଦ୍ଧା) 46,654 ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଛି ।

● ମହଣାଳୟ 12ଟି ନୂତନ ଚପ୍ପିୟାନ ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରି ଉନ୍ନତମାନର ତାଲିମ ଓ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ବୁଝାମଣା ପତ୍ର ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଛି ।

ଗ୍ରାମୀଣ ଆନୁନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରଣିଷ୍ଠା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (ଆରଏସଇଟିଆଇଏସ୍): ସମ୍ପ୍ରତି ଆରଏସଇଟିଆଇଏସ୍‌ଗୁଡ଼ିକ 56ରୁ ଅଧିକ ଧର୍ମାତ୍ମକ ବିଷୟରେ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ଯାହା କୃଷି ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ, ଉତ୍ପାଦ ବିନିର୍ମାଣ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଇତିପି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ବିଭାଜିତ ହୋଇଛି ।

ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ:

● 2017-18 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ (31.10.17ସୁଦ୍ଧା) 7897 ଆବେଦନକାରୀ ଆରଏସଇଟିଆଇଏସ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ମାଧ୍ୟମରେ ଏମଜିଏନଆରଇଜିଏ ଲାଇଫ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧୀନରେ ତାଲିମ ନେଇଛନ୍ତି ।

● 9200 ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପିଏମ୍‌ଓ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧୀନରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ସହ ରଣ ସଂଯୋଗ କରାଯାଇଛି, ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ 3519 ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଆରଏସଇଟିଆଇଏସ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ମୁଦ୍ରା ଯୋଜନାରେ କ୍ରେଡିଟ୍ ଲିଙ୍କ୍ କରାଯାଇଛି ।

● 2016-17 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଆରଏସଇଟିଆଇଏସ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ମାଧ୍ୟମରେ ଉଦ୍ୟମିତା ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଯୋଗଦାନ ପାଇଁ ଆଶୋଚାମ୍ ଆରଏସଇଟିଆଇଏସ୍‌ର ଜାତୀୟ ଉତ୍ସର୍ଗ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ‘ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ଏନଜିଓ’ ଭାବେ ମନୋନୀତ କରିଛି ।

● ଅନ୍ୟ ଏକ ପଦକ୍ଷେପ ‘କୌଶଲ୍ୟ ପଞ୍ଜି’(ଦକ୍ଷତା ପଞ୍ଜିକରଣ) ମଧ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । ଯାହା ଗ୍ରାମୀଣ ସ୍ୱରୋଜଗାରୀ ଏବଂ ପ୍ରଣିଷ୍ଠା ସଂସ୍ଥାନ (ଆରଏସଇଟିଆଇଏସ୍) ଏବଂ ଡିଡିମ୍-ଜିକେଏଇ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଯୋଡିବା ପାଇଁ ସହାୟତା ଦେବା ନିମନ୍ତେ ନାଗରିକ କେନ୍ଦ୍ରୀକ ଅନ୍ତ ସମାଧାନ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ।

ଅଗ୍ରଗତି :

● ସାରାଦେଶରେ 586ଟି ଆରଏସଇଟିଆଇଏସ୍ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ।

● 25.24ଲକ୍ଷ ବେରୋଜଗାର ଯୁବକ ଆରଏସଇଟିଆଇଏସ୍ ଅଧୀନରେ ପ୍ରଣିଷ୍ଠା ଦିଆଯାଇଛି, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ 16.64ଲକ୍ଷ (1.4.2008ରୁ 30.11.2017 ସୁଦ୍ଧା) ରୋଜଗାରକ୍ଷମ ହୋଇ ପାରିଛନ୍ତି ।

● 2017-18 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ 3.97ଲକ୍ଷ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଲକ୍ଷ ରଖା ଯାଇଥିବା ବେଳେ 2,34,692 ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ 1,55,174 ଜଣଙ୍କୁ ଅଭିଆନ କରାଯାଇଛି ।

ଶ୍ୟାମାପ୍ରସାଦ ମୁଖାର୍ଜୀ ରୁର୍ବନ୍ ମିଶନ୍

ସରକାର ଶ୍ୟାମାପ୍ରସାଦ ମୁଖାର୍ଜୀ ରୁର୍ବନ୍ ମିଶନ୍ (ଏସପିଏମଆରଏମ)କୁ 16 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015ରେ ଗ୍ରାମାଂଚଳର ଆର୍ଥିକ, ସାମାଜିକ ଏବଂ ଭୌତିକ ରୂପରେ ନିରନ୍ତର ସ୍ଥାନର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ 5142.08 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ କରାଯାଇଛି । ଏହି ମିଶନ୍ ଅଧୀନରେ ସାରା ଦେଶରେ 29ଟି ରାଜ୍ୟ ଏବଂ 5ଟି କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଂଚଳ ପାଇଁ 300ଟି ଗ୍ରାମ୍ୟ ପୁଞ୍ଜି ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଛି ଯେଉଁଠାରେ ଦକ୍ଷତାର ସାମର୍ଥ୍ୟ ବିକାଶ କରାଯାଇ ପାରିବ, ସେଥିପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ଯୋଜନାର କ୍ଷଷ୍ଟ ରୂପରେଖ ଏବଂ ପଦ୍ଧତି ଅନୁସରଣ କରାଯିବ ।

● 300 ଗ୍ରାମପୁଞ୍ଜିକୁ ଅନୁଦାନ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ବେଳେ, 267 ପୁଞ୍ଜି ସ୍ଥିରୀକୃତ ଚିହ୍ନଟ ପଦ୍ଧତିରେ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଛନ୍ତି । 3 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପୁଞ୍ଜିର ଆର୍ଥିକ ବୃଦ୍ଧତା, ସାମାଜିକ ଏବଂ ଡିଜିଟାଲ ଭିଡିଓ ମିଡିଆ ଦ୍ୱାରା ସମୂହ ଗୁଡ଼ିକର ବିଷୟଗତ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସହାୟତା ଦେବା ଆଦି ବିଷୟରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆ ଯାଉଛି ।

● 153ଟି ସମନ୍ୱିତ କ୍ଲଷ୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ଯୋଜନା (ଆଇଓଏପିଏସ୍)କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଲଷ୍ଟରର ନିବେଶକ ରୁପ୍ରିଣ୍ଟ ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯାଇ 29ଟି ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଦାଦ୍ରା ଏବଂ ନଗରହାବେଲି କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଂଚଳରେ ଲାଗୁ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଛି ।

● ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ପୁଞ୍ଜିଗୁଡ଼ିକୁ ଚାଲୁ ରହିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ମିଶନ୍ ଅଧୀନରେ 1500କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଛି ।

● ମିଶନ୍ ର କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଶେଷରେ ଦେଶରେ 300 ରୁର୍ବନ୍ କ୍ଲଷ୍ଟର ରହିବ ଯାହା ଓଡିଏଫ୍ ସବୁଜ କୃଷି ଆଧାରିତ ବିଷୟଗତ ପୁଞ୍ଜି ଆଧାରିତ ଦକ୍ଷ ମାନବ ସମ୍ବଳ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବ ।

ସାଂସଦ ଆଦର୍ଶ ଗ୍ରାମ ଯୋଜନା(ଏସଏଜିଏଇ)

● ସାଂସଦ ଆଦର୍ଶ ଗ୍ରାମ ଯୋଜନା (ଏସଏଜିଏଇ) ମାନ୍ୟବର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 2014 ଅକ୍ଟୋବର 11 ତାରିଖରେ ଶୁଭାରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା, ସମଗ୍ର ଦେଶର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାଗରେ ମଡେଲ ଗ୍ରାମପଂଚାୟତ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଏହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ । କୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରା ନଯାଇ ଚାଲୁ ରହିଥିବା ସରକାରୀ ଯୋଜନା ଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ସାଂସଦଙ୍କ ମାର୍ଗଦର୍ଶନରେ ଏସଏଜିଏଇ ଗ୍ରାମ ପଂଚାୟତର ବିକାଶରେ ବିନିଯୋଗ କରାଯିବ ।

● 2017ଡିସେମ୍ବର 18 ସୁଦ୍ଧା ମାନ୍ୟବର ସାଂସଦମାନେ 1241 ଗ୍ରାମପଂଚାୟତଗୁଡ଼ିକୁ ଏସଏଜିଏଇ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପଦକ୍ଷେପ ସ୍ୱରୂପ ଏସଏଜିଏଇ ଅଧୀନରେ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ଗ୍ରାମପଂଚାୟତଗୁଡ଼ିକରେ ସାମାଜିକ ଗତିଶୀଳତା ଓ ଗତିବିଧିଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍କରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଛି । ଏହା ପରେ ମାନ୍ୟବର ସାଂସଦଙ୍କ ମାର୍ଗଦର୍ଶନରେ ଗାଁର ବିକାଶ ପାଇଁ ଏକ ବେସ୍ ଲାଇନ୍ ସର୍ବେ କରାଯାଇ ବିକାଶ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ । ଏସଏଜିଏଇ ଅଧୀନରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଗ୍ରାମପଂଚାୟତ ଗୁଡ଼ିକରେ ଗ୍ରାମ ବିକାଶ ଯୋଜନା(ଭିଡିପି) ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ, ସମୟବଦ୍ଧ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ପ୍ରଗତି ହାସଲର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଏ । ଏସଏଜିଏଇ ଅଧୀନରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା 1241 ଗ୍ରାମ ପଂଚାୟତ ମଧ୍ୟରୁ 857 ଗ୍ରାମପଂଚାୟତ ସେମାନଙ୍କ ଗ୍ରାମର ବିକାଶ ଯୋଜନା ସମ୍ପର୍କରେ ଏସଏଜିଏଇ ଝେବସାଇଟରେ ଅପ୍ଲୋଡ୍ କରିଛନ୍ତି । ଏସଏଜିଏଇ ଝେବସାଇଟରେ ଅପ୍ଲୋଡ୍ କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ ଅନୁସାରେ 18 ଡିସେମ୍ବର 2017 ସୁଦ୍ଧା ଏସଏଜିଏଇ ଚିହ୍ନଟ କରିଥିବା 19951ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ଏବଂ 7152(15.3%) ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ଆଗେଇ ଚାଲିଛି ।

*****

